

Виходить що Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы
кожмъ рускихъ санть) о 5-й год. поп. Литер додатокъ
«Бібліотека польська» виходить по 2 печат. ар-
куш кожного 15-го и последнаго дня кожного місяця.
Редакція Адміністрації підъ Ч. 44 улица Галицка.
Рукописи звертаються лише на попереднє застежене
Оголошенія принимаются по ціні 6 кр. б'є один
строчки початкові, від руб. «Надслане» по 20 кр. а. в.
Рекламація неопечатаній вільний від порта.

Предлату и інсертати принимаются: У Львові Адмі-
ністрація «Діла». У Відні Наазенштейн & Vogler, Wall-
ischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube &
Co., Singerstrasse 11 а; Rudolf Mosse; F. A. Richter
Nibelungengasse 4. В Франкфурті M. Наазенштейн & Vo-
gler, E. L. Daube & Co. У Парижі Agence Начас. В Рес-
публици Редакція «Кіевской Старини» въ Кіевѣ, поштовій
уряди въ «Газетіи Бюро» В. Ф. Зама изъ Одессы Дери-
басовська ул., д. Ралли 9.

ДІБЛЮ

По виїздѣ Его Вел. Цѣсаря.

Сердечно вітаній всіми верствами су-
спільності и всіми народностями нашого краю,
пробувъ Его Вел. Цѣсарь съ Достойнимъ съ-
номъ престолонаслѣдникомъ на Галицкій Руси
весь часъ призначений на маневри — и впov-
нѣ вдоволеній зъ свого хороброго войска та
зъ свого вѣрного населенія краю опустивъ
Галичину. Вдоволеніе свое высказавъ Его Ве-
личество въ отрученыхъ письмахъ до архи-
єпископа Альбрехта и до намѣстника Галичини п. За-
ліскаго.

Гостина цѣсарська въ Галичинѣ — якъ
се вже мусъли и змѣркувати наші Вп. чита-
телі зъ вѣстей, якъ мы бѣ часу прїздѣ Его
Величества на Русь подавали — інакше була
заповѣдана, а інакше представилася въ самому
ділѣ. Якъ звѣстно, заздалегодь уже передъ
прїздомъ цѣсаря ажъ до послѣдній хвили-
нѣ добре поінформованій органы, навѣть офи-
ціозній, твердили, що гостина цѣсаря буде ма-
ти характеръ виключно и чисто войсковий,
що Его Величество съ нѣкимъ зъ не-войско-
вымъ стыкатися не буде, окрѣмъ съ однією на-
мѣстникомъ краю, що наконецъ Его Вел. ви-
просивъ себѣ всякий демонстраційній пріемъ. Тымъ
часомъ при самому цѣсарському прїздѣ ситуація
зменилася. Его Величество цѣсарь не толькож
бути радъ зъ демонстраційнихъ заявленій лю-
бові и вѣрності всіхъ верствъ населенія
краю, — заявленій, випливавшихъ не изъ офи-
ціально уложеній програми, а зъ чувства ра-
дости, — але що більше, Его Величество
навѣть після офиціальної програми, уложеній
въ ц. к. намѣстництвѣ, — очевидно съ Най-
вищою аprobatoю, — принимавъ численну
репрезентацію польської шляхти въ стоянії
народныхъ, въ контушахъ и карабеляхъ.
Шляхта польська може бути щасливою и гор-
дою зъ того — и справдѣ, польській органи
виказують тугою гордості и радості, що поль-
ська шляхта удостоилася чести бути принима-
ною яко репрезентація Его Величествомъ въ
Люблині. Такожъ при поворотѣ Его Величе-
ства зъ Люблинія до Кракова польська шляхта
всюди по більшихъ мѣстахъ являлася на пе-
редъ численно въ своихъ народовихъ стояніяхъ,
въ Краковѣ Поляки приготовили велику и

виши манифестацію, — и о той же найбільше письмо цѣсарське урядова «Gazeta

Лвовска» побоює въ нѣмецкому и польскомъ такожъ въ рускомъ языцѣ. Толькожъ пожаль-
ся Боже того языка, правописи и корректу-
ри! Прецѣнь же бодай цѣсарське письмо по-
винно въ урядовій газетѣ вийти якось по-
людски, а не на глумъ правиламъ языка, ор-
тографії та здорому розумови! Прецѣнь вже
о то урядова газета повинна постаратися,
щобъ въ рускомъ текстѣ цѣсарського письма
не виходили зъ підъ пера Его Величества
слови: «Кобы всѣ мої желанія свони-
лися...»

Lwowska» побоює въ нѣмецкому и польскомъ такожъ въ рускомъ языцѣ. Толькожъ пожаль-
ся Боже того языка, правописи и корректу-
ри! Прецѣнь же бодай цѣсарське письмо по-
винно въ урядовій газетѣ вийти якось по-
людски, а не на глумъ правиламъ языка, ор-
тографії та здорому розумови! Прецѣнь вже
о то урядова газета повинна постаратися,
щобъ въ рускомъ текстѣ цѣсарського письма
не виходили зъ підъ пера Его Величества
слови: «Кобы всѣ мої желанія свони-
лися...»

Зъ исторії звѣстного „Заведенія“.

(Дальше.)

Суму 300.000 рублівъ або 600.000 марокъ ви-
волосавъ п. И. А. Вышнеградскій «Заведенію»
по предствомъ берлінської Discontogesellschaft, о
чимъ сведчить телеграма, видала тимъ же то-
вариствомъ до п. Вышнеградского: «Praesident
Vischnehradski, Südwestbahnen, Petersburg, N-ro
950.20, 28/10 750 S. R.: „Haben Allgemeine
Agricultur Creditanstalt in Lemberg sechshundert
Tausend Mark fü r Ihre Rechnung zur Verfügung
gestellt“; якъ и друга телеграма д-ра И. До-
бриньского: „Zahajko, Petersburg, Małaja Morska, Hôtel Paris, per Lemberg 358, 29/10 41 S: An-
weisung erhalten, Besten Dank, Dobrjanski.“

Розуміється, що надошибшій грошъ зъ Петер-
бурга, виходивши, якъ зъ воего видо, п. Са-
вельянъ Загайкомъ, безъ великої помочи дру-
гихъ паломниківъ, поправили трохи крайно сумні-
положеніе «Заведенія». Сума 300.000 рубл. (або
375.000 ар.) могла виходити на якієвъ часъ на за-
спокоеніе тихъ вѣртітельвъ «Заведенія», що на-
стійчиво допомагалися звороту своїхъ грошей
зъ щадцівъ и которыхъ для того названо тоді
«непатріотическими». Представлено іменно рѣчь
зъ партійного становища, окажано, будто «Заве-
деніе» не зруйноване на мільйонъ золотихъ, а на-
ходиться лише въ хвилювихъ грошевихъ клопо-
тахъ, и взято бѣть нихъ мораторію на 5 лѣтъ.

Въ дирекції «Заведенія» бувъ великий Jubel.
Новий касієръ новихъ грошей, п. Лабашъ, мігъ
теперь спокійно и съ острою міною стояти за
кассою и орѣбными гульденами выплачувати всії
наглі претенсії.

П. Савельянъ пробувавъ синь часомъ ща-
заєдно въ Россії. Яко той, котрый виходивши
зъ „запасныхъ фондівъ“ Товариства югозад-
ніхъ залізничнъ дорогъ такъ значну грошеву по-
мощь, мусъвъ бѣть ще въ Петербурзѣ довершити
деякі формальноти. Іменно мусъвъ бѣть съ п.
И. А. Вышнеградскимъ списати формальний до-
кументъ заключеною «коммерческою одѣлкою», а
оттакъ поробити прощальний визитъ дялкимъ ли-
цямъ. Зъ одногъ и другогъ задачії виїзвався п. Са-
вельянъ дуже прилично. «Коммерческу одѣлку»
підписавъ підъ днемъ 16 жовтня 1884 р. до ч.
1555 въ імені «Заведенія», а взявши съ обовою
о. Ивана Наумовича попрашавши съ петербурз-
скимъ благодѣтелями якъ набордечайше, съ вы-
имко п. министра фінансовъ, котрого оба не
застали дома. Дня 29 жовтня вечеромъ о. Иван
Наумовичъ и п. Плошанькій пущлино въ доро-
гу до Галичини, першій на Вильно, другій ни-
шою стороною. Панъ Савельянъ лишився ще че-
резъ два дні въ Петербурзѣ, отвѣдавъ таки п.
министра фінансовъ, заставъ его въ дуже хоро-
шому «расположенію», беобдувавъ съ нимъ до-
сить довго и виолухавъ яко фаховий чоловікъ
зъ усімъ фахового фінансиста богато важливихъ
совѣтівъ для «Заведенія».

Тутъ належить ще додати, що підъ конецъ
жовтня, въ часобѣ, коли вже п. Савельянъ підписан-
увавъ актъ «коммерческої одѣлки» съ п. Выш-
неградскимъ, явився въ Петербурзѣ зовсімъ не-
чаянно п. Лабашъ въ хоївъ п. Савельяна въ де-
чимъ выручити. Прїездъ его однакожъ лишився
безъ всякихъ цѣлі, бо п. Вышнеградокій лишився
п. Савельяна уважавъ компетентнимъ и уповномочи-
нимъ заключати контрактъ съ «Заведеніемъ». Мимо
того приїздъ сей вразинъ дуже неспіріально
п. Савельяна, бо казавъ ему догадуватися, що въ
дирекції львівського «Заведенія» зашанувало якесь
недовѣрье до его обови, котрого дѣйстнно при-
чины п. Савельянъ не мігъ однакожъ догадатися.

На виїздѣ зъ Петербурга бувъ п. Савельянъ
такожъ у п. Тертия Ивановича Филиппова, мужа,
котрый въ оправѣ позички для «Заведенія» полож-
живъ богато заслугъ. А вже съ п. Иваномъ Ах.
Вышнеградскимъ попрашавши набордечайше и
забравъ бѣть него не лиши документы, дотыкаючи
«коммерческої одѣлки», але и рекомендациіе
письмо до начальника югозадніхъ залізничнъ до-
рогъ въ Кіевѣ, п. Сергія Юлієвича Ватте, съ ко-

СЛОВО О ПОЛКУ ИГОРЕВЪ.

Майже що-року появляються нові коментарі
до Слова о полку Игоревомъ. Свѣдчать се най-
лучше про велику вагу старо-руського поетичного
памятника, котрому рѣвного въ нѣкій середно-
вічній літературѣ не находимо. Не лиши Русини,
ле и наші Словине (а навѣть и не-Словине) зай-
млють ревно студіованіемъ Слова и коментова-
ніемъ єго темнихъ мѣсць. Такожъ и зложилася вже
ція бібліотека зъ розпоряднихъ видань и ин-
терпретацій Слова и нема, здаюся, становища на-
уконого, зъ якого-бы не розглядувано той пое-
тнический памятникъ.

Оти трехъ лѣтъ звѣстнымъ стало въ Галичинѣ, що и наші историки о. А. С. Петрушевичъ
підготували виданіе Слова. Сегордній першій
видувъ «Літературного Сборника» оправдавъ
тотъ пам'ти, бо въ спрѣдѣ мѣстахъ въ нѣмъ по-
зиції розправи про загаданий памятникъ. Та-
кожъ ѿ лиши втушній, більше загальний уваги,
всі жъ затронутій въ нихъ деякі важній справи,
котріє вже тепері подають можність познати по-
гайди и засади, якихъ придергуюся о. Петруш-
евичъ въ своїй виданії. Я лишу на бощі ту
часті розправи, въ котрій обговорюються рѣчи
(відкрите рукописи и перші виданії єні,
важить Слово въ огляді историчного и поети-
ческого), въ замісії розборомъ лиши той часті, де
виконаній поглядъ самого видавца.

1. Хто бувъ авторъ Слова?

Передъ трема роками, пишучи про «Темній
Словій о полку Игоревомъ», я на під-

ставѣ рѣчевыхъ выводовъ и языковихъ власті-
востей поемату виказавъ догадку, що авторъ
Слова бувъ Галичаниномъ. О. Петрушевичъ въ
шательній своїй розправѣ принамас въ цѣлості
мої рѣчеві выводи, толькожъ — не знаю на якій
підставѣ — зове тѣ выводи своїми. Ось такъ
пише: «Сочинитель Слова, по всей вѣроятності,
былъ выходцемъ изъ нашої Галицкой Руси, от-
правившимся, кажется, вмѣстѣ съ дочерью князя
Галицкого Ярослава, супругою Игоря, служити
въ того-же дружинѣ и сопѣтѣ. Къ такому заклю-
ченію наводить мене (!) тое важное обстоятельство,
что півецъ Игоря есть близко обнажомленъ
съ центральною полатикою и отношеніями
Галицкого князя Ярослава къ сусіднимъ державамъ,
якіе видали єго въ Галичину. б) Найкрасіши
мѣсція Слова уважаютої тѣ уступы, що вті-
сното до галицкого князя Ольмомыла и до єго
дочки, жени Игоря, Ярославни. Авторъ Слова
подавъ дуже удачну характеристику Ярослава и
єго часобѣ. Отношенія галицкій, мимо такъ
значного отдаленія поета, були ему докладно знати,
лучше навѣть, якъ літописці, котрій мешкали
близше Галичинѣ, а однакъ не дають такъ по-
вного, а декуди такъ детальнічного образу пано-
вання Ярославового. Поетъ близко територію Га-
личини и єї границї (Карпати и Дунай), знає
про звісні угровокого короля, величаве же лізин
полки и золотокованій престоль Ярослава, зга-
дуетъ о єго виправахъ на далекихъ султаніяхъ, о
єго голосній, свѣтовій славі. Такій одушевленій
покликъ, получений съ докладнимъ знаньемъ
краю въ єго відносинѣ, мігъ вийти єдино отъ є-
соби, котра въ-блізька овѣдомъ була представ-
лена въ підїї. Думаю такожъ, що може не безъ
причини зове поетъ мену Игоря не по єї влас-
тавибмъ імені (Еафрозінії), але по імені отца
(Ярослава). Видно, що до імені галицкого князя
взялися вдачній якось споминки староруского
поета...»

Знаючи, що и языкові властивості при озна-
ченію родовости якогось писателя суть дуже важ-
чи, якъ зовсімъ безъ цо-

німъ доказомъ, а що до автора Слова може на-
вѣтъ рѣшаючої ваги, — я въ «Темніхъ мѣсціяхъ»
стараюся виказати, що языкъ Слова, особливо въ
часті звукословій, у вѣмъ пригадуваше га-
лицко-городській нарѣчіє. При конці розправи я такъ
пишаю: «На підставѣ тихъ рѣчевихъ и языко-
вихъ выводовъ приходжу до заключенія, що ав-
торъ Слова бувъ Галичанинъ, родомъ зъ Санди-
цкого округа. Якимъ способомъ додававъ бѣть такъ
далеко на північно, на дѣрвъ князя Игоря, рѣши-
ти тяжко, але єсть на тѣ дуже імовѣрна догадка.
Зъ житя єв. Теодосія знаємо, що на дворахъ ру-
сіхъ князівъ жили співаки, музиканти, артисти
и т. д. Безперечно и наші поети поєздили на дѣрвъ
Ярослава, а коли Игорь оженився єю донькою
галицкого князя, бѣть вразъ єю княгинею перей-
хавъ на північ. Зъ Слово бачимо, що вдачу
заміять про Ярослава хоронивъ поєзди въ новій
своїй отчинѣ».

За порбованьемъ обохъ розправъ, моси и о.
Петрушевича, читатель легко познаєть, котра
сторона поповнила — плягія. Супротивъ такої
безцеремонності въ анектованію чужихъ дослі-
дівши мушу конечно запротестувати. О. Петруш-
евичъ цитує часто вищихъ писателівъ, а ще ча-
стіше самого себе, такъ не знаю, чому робить
внимку єю величими ему «українофілами». Моя
розправа «Темній мѣсцій» була єму докладно зна-
на, такъ и вилючена всяка можливість що-до
припадкової охожості нашихъ виходівъ.

треба будо п. Савелию доконче ближе познакомитись, бо на его руки мало высыпались збоже въ тыщахъ вагонахъ рѣчи до Одессы и Кернегоберга.

Першого падежиста спустить дослѣда п. Савелию столицю Петра Великого. Его взяли рѣнородніи думки, веселіи и сумы. Городъ сей, думать бѣзъ, збудованый за костехъ запороскихъ козаковъ на маковинахъ Невы, чутъ въ другое плачъ народу русскому. Першія планы тутъ извѣси за зрублованою волею по бѣтиѣ Потливской, другіи планы мы, прѣѣхавши за позицию для "Заведенія". То теперь бодай позицию (?) судилось отдастіи гербомъ столиціи давнину нашу правду. Оттакъ удалилъ себѣ п. Савелию ту велику работу, яка, по его думцѣ, мусѣла теперь панувати у Львова, куды насобіи вже гроши. Патріотично его сердце балось на загадку, ѹо "Заведеніе" уратоване, а съ нимъ фонды "Народного Дому", Староїгії, вѣдѣи и сирѣти, и крецарій бѣдной галицкой Руси, ѹо огорчилиши "Заведеніе" добрѣмъ, всѣхъ складахъ и складахъ въ щадици. При помочи сені позиции, думать бѣзъ, уѣдуть мои пріятель политичай и тон великомъ комітетаціи, яка ждала ихъ на слѣдай паденіи "Заведенія". Теперь только вспомнилъ сені до честной работы, финанузати гроши осторожно, позабудто деякіи нецевыи личности, а передо вѣмъ додержати позицию контракту на "коммерческую сѣльскую". Такимъ способомъ дастіи може по лѣтакъ умальнаго труда усунуть дефектъ и вънову буде добрѣ и хорошо...

За такими думками не очуясъ п. Савелий, якъ поѣздъ зеленои дороги уносивъ его въ стопону до Москвы, куды ѹо треба будо нашему ходатави повернуты, ѹо побачитись съ Иваномъ Сергиевичемъ Аксаковымъ и передати ему якое сеніо дуже важне писмо бѣзъ п. министра финансовои въ Петербурга. На полахъ побочъ зеленои лежали вже сїиги и въ вагонѣ будо дойти отудно. П. Савелий закутався въ свой кожушокъ и поневоли здрѣмавъ. Его обнавъ мілый и немилый сонъ, нагадавши колька лѣть въ его житѣ. Онь бачивъ себе на давній посадѣ учителя народной школы посередь молодежи рускимъ, котру бѣзъ спасибои держатись своя народності, свои вѣры и трудатись для добра Руси галицкимъ. Жалованье его мале, скучневъ. Але бѣзъ охотно трудится надъ позиціою себѣ молодежю. Наразъ доходитъ его вѣсть, ѹо Русинъ львовскій загадали заснувати своя рускій банкъ. Онь кидась школу въ намовы одного крилошанина львовскаго и вѣдѣ трудиться на сені нове, ему ѹо неизвестне, але многонадѣйне золе. Тутъ по якимъ часъ удаєсь ему заснувати торгову збожеву філію въ Тернополи, де бѣзъ стає шефомъ, буде магазинъ збожевъ, скупову мѣхи, сынле въ нахъ руку пшеницу, торгує, финанує, а капиталы рускій ростутъ пнова, даютъ добрый хлѣбъ и ему и рускимъ людямъ, и народъ рускій тѣшатся, ѹо въышовъ въ дѣмоты и ступинъ на многонадѣйне

поле экономичнаго работы. Але нарахъ декораций зѣмли. Зъ того самого Львова несутся сумы вѣсти про маковиціи, деординаціи и всіху нечасту работу. Майко рускіе гроши. Его разносятъ чорніи сміїи и веселіи воровы. Журатись п. Савелию немало, але отъ, бѣзъ въ Москву и Петербургъ, ходить, хлопоту гроши, цѣлюю съ людми, и они подаютъ ему силу, пяту, деогту, сопну тыщаку... И тѣ бѣзъ съ тыщами вымощенны грошиемъ изади въ Галичину, заходить у Львова, а тамъ ѹо витаютъ съ склонами радости въ извѣсии "патер ратіа" та "второй основатель "Заведенія", якъ колись Римланъ величали Камілла другимъ основателемъ Риму. Онь стає директромъ "Заведенія", не досыпалъ ночей, трудиться дальше, ловить въ зеленои кѣти чорныхъ воровъ, ѹо разнесли добро руске, и выставляє ихъ передъ "Народнимъ Домомъ" на позиціи...

Зъ сего сені выбѣзъ его дослѣда світъ локомотивы, ѹо забѣздила на дворецъ въ Москву. П. Савелий проторъ очи, забранись скоро и поѣхавъ въ городъ до Ивана Сергиевича. Сцены въ томълічнаго сені не опускали его, але бѣзъ бодривши, ѹо въ зеленои кѣти чорныхъ воровъ, ѹо витаютъ члены членами славу своему першому товарищту. Зъ сего же видно, ѹо и самъ почень бувъ добрый, ѹо себѣ духъ щиро-народный, ѹо наше нашу молодёжь та якъ вымощенна собікою наша товарищту, живите гревало нашихъ членовъ черезъ цѣле житѣ незмінными засадами. Та признаніи мусимо, ѹо себѣ духъ щиро-народный только счасть бѣзъ погибели и наше товарищту въ тѣхъ тяжкихъ часахъ, де студентскій товарищту певози и дыхавично видѣютъ та гинуть. Инакше стояло въ історіи. Стремлініе до яснои и виднои для каждого житѣ выробило юрозумінніе мѣжъ нашими товарищами, сподѣльность та щиру сердечность. Дружинъ помочи потребуетъ Русинъ академікъ дуже часто. Самъ, ѹо далека бѣзъ роднѣ має упримнати въ величнѣйшѣй. Ту тяжко приходить боротись нервъ съ матеріальною нуждою. Густо стражась бѣзъ великій перепони на дорозѣ свого розвою. Часто даются ему въ знаки нашїя пріякія невлагодини. Можна легко ворозуміти, ѹо въ такѣй борбѣ за найсильнѣйшій одиницї гігуїн, найтвердѣшій характеры доміновъ, найширійшій душъ піакіїн. Длятого при виннѣхъ витошненіяхъ товарищту ширыихъ та спольно злученыхъ членовъ — конечно потрѣбне. Оно застушить свому членови родину, оно має подати ему наукову и матеріальну помочь. Но не легко стоять и нашему товарищту выконати великихъ та обовязкіи. А передъ всімъ самыи средоточь матеріальнихъ не легко добуты, а незначна вкладка, ѹо винноситъ 2 зл. рѣчи, ѹо великою бѣдою може покрыти найважнѣйшій потребы товарищту. Тому сені тымъ большинствомъ жалѣть приходить намъ піднести, ѹо Выс. Соймъ краевыи отмовивъ нашему товарищту свого року звичайно подмоги на выдавництва и на позиціи для потребуючихъ членовъ. Мене сені несподѣянно нездача нашего прошена мусіло роздати наше товарищту, хотя бѣзъ якого неподдержане въ само ѹо себе, не менше число позиціи та безноворотныхъ запомоги, якъ се бувало въ попередніхъ лѣтахъ. Въ товарищту утримуєши богата читальня и добірна бібліотека, и се суть средоточья для досяженія цѣли товарищту, для духовнаго розвою его членовъ. Єсть такожъ намѣреніе винайти съ новыми рокомъ отновѣднѣйше помѣщеніе для товарищту, бо показалоо, ѹо теперішній локалъ не вистає, якъ для числа нашихъ членовъ, такъ и для товарищского житїя львовскіхъ Русинъ академікъвъ. Въ мишувшомъ роцѣ підносено ѹо въ іншій користь для молодежи и загалу винесена и змѣни потребнѣ въ устрою товарищту, але церевеніе ихъ въ житїе припаде будущому Выдѣлови. До винесенія въ наше товарищту не потребуемо заохочувати нашихъ давніхъ членовъ, старшихъ академікъвъ. Хто живъ мѣжъ нами, кто познавъ значніе товарищту, сей не отклонитись бѣзъ нового запису, не отклонитись бѣзъ дальнішого належанія до братской громады. Се "на-

хъ до будущои працѣ сколько рѣдко землї та землики тѣ до пожиточныхъ труда для народу. Черезъ сопствество сподвижниковъ сені заради нашо товарищту не лише позыкало винчаніе и позагу соряди молодежи нашо, але и здобуло себѣ прахмальство мѣжъ старшими землянами-старателями за цѣлью країнї. А черезъ свою землю стала ими "Академичнаго Братства" звѣтъ та въ наукою світѣ. Иль відно, товарищту наше має за собою иже землю живущую та світлу працю своихъ попередникій, має за собою громаду давніхъ товарищтвъ, ѹо винажаютъ теперъ передъ мѣщце мѣщце народною гілакицію. И спрайдѣ, годится прилюдно винаказати, ѹо колишній члены приносятъ теперішніи своимъ діланьемъ славу своему першому товарищту. Зъ сего же видно, ѹо и самъ почень бувъ добрый, ѹо себѣ духъ щиро-народный, ѹо наше нашу молодёжь та якъ вымощенна собікою наша товарищту, живите гревало нашихъ членовъ черезъ цѣле житїе незмінными засадами. Та признаніи мусимо, ѹо себѣ духъ щиро-народный только счасть бѣзъ погибели и наше товарищту въ тѣхъ тяжкихъ часахъ, де студентскій товарищту певози и дыхавично видѣютъ та гинуть. Инакше стояло въ історіи. Стремлініе до яснои и виднои для каждого житїя выробило юрозумінніе мѣжъ нашими товарищами, сподѣльность та щиру сердечность. Дружинъ помочи потребуетъ Русинъ академікъ дуже часто. Самъ, ѹо далека бѣзъ роднѣ має упримнати въ величнѣйшѣй. Ту тяжко приходить боротись нервъ съ матеріальною нуждою. Густо стражась бѣзъ великій перепони на дорозѣ свого розвою. Часто даются ему въ знаки нашїя пріякія невлагодини. Можна легко ворозуміти, ѹо въ такѣй борбѣ за найсильнѣйшій одиницї гігуїн, найтвердѣшій характеры доміновъ, найширійшій душъ піакіїн. Длятого при виннѣхъ витошненіяхъ товарищту ширыихъ та спольно злученыхъ членовъ — конечно потрѣбне. Оно застушить свому членови родину, оно має подати ему наукову и матеріальну помочь. Но не легко стоять и нашему товарищту выконати великихъ та обовязкіи. А передъ всімъ самыи средоточь матеріальнихъ не легко добуты, а незначна вкладка, ѹо винноситъ 2 зл. рѣчи, ѹо великою бѣдою може покрыти найважнѣйшій потребы товарищту. Тому сені тымъ большинствомъ жалѣть приходить намъ піднести, ѹо Выс. Соймъ краевыи отмовивъ свого року звичайно подмоги на выдавництва и на позиціи для потребуючихъ членовъ. Мене сені несподѣянно нездача нашего прошена мусіло роздати наше товарищту, хотя бѣзъ якого неподдержане въ само ѹо себе, не менше число позиціи та безноворотныхъ запомоги, якъ се бувало въ попередніхъ лѣтахъ. Въ товарищту утримуєши богата читальня и добірна бібліотека, и се суть средоточья для досяженія цѣли товарищту, для духовнаго розвою его членовъ. Єсть такожъ намѣреніе винайти съ новыми рокомъ отновѣднѣйше помѣщеніе для товарищту, бо показалоо, ѹо теперішній локалъ не вистає, якъ для числа нашихъ членовъ, такъ и для товарищского житїя львовскіхъ Русинъ академікъвъ. Въ мишувшомъ роцѣ підносено ѹо въ іншій користь для молодежи и загалу винесена и змѣни потребнѣ въ устрою товарищту, але церевеніе ихъ въ житїе припаде будущому Выдѣлови. До винесенія въ наше товарищту не потребуемо заохочувати нашихъ давніхъ членовъ, старшихъ академікъвъ. Хто живъ мѣжъ нами, кто познавъ значніе товарищту, сей не отклонитись бѣзъ нового запису, не отклонитись бѣзъ дальнішого належанія до братской громады. Се "на-

Съ сими словами и съ слезою въ очахъ бѣзъхавъ п. Савелий на Підвалочника до Львова.

(Дальше буде.)

Отозва Выдѣлу "Академичнаго Братства" до рускимъ молодежи академичнаго Львовскаго университету!

Товаришъ! Товарищту "Академичнаго Братства" передъ тымъ "Дружній Лихваръ" лучить вже 15 лѣть Русинъ-студентъвъ Львовскаго университету къ опольному житїю, пріонособляе

ща въ градѣ позиціи землї та землики тѣ до пожиточныхъ труда для народу. Черезъ сопствество сподвижниковъ сені заради нашо товарищту не лише позыкало винчаніе и позагу соряди молодежи нашо, але и здобуло себѣ прахмальство мѣжъ старшими землянами-старателями за цѣлью країнї. А черезъ свою землю стала ими "Академичнаго Братства" звѣтъ та въ наукою світѣ. Иль відно, товарищту наше має за собою иже землю живущую та світлу працю своихъ попередникій, має за собою громаду давніхъ товарищтвъ, ѹо винажаютъ теперъ передъ мѣщце мѣщце народною гілакицію. И спрайдѣ, годится прилюдно винаказати, ѹо колишній члены приносятъ теперішніи своимъ діланьемъ славу своему першому товарищту. Зъ сего же видно, ѹо и самъ почень бувъ добрый, ѹо себѣ духъ щиро-народный, ѹо наше нашу молодёжь та якъ вымощенна собікою наша товарищту, живите гревало нашихъ членовъ черезъ цѣле житїе незмінными засадами. Та признаніи мусимо, ѹо себѣ духъ щиро-народный только счасть бѣзъ погибели и наше товарищту въ тѣхъ тяжкихъ часахъ, де студентскій товарищту певози и дыхавично видѣютъ та гинуть. Инакше стояло въ історіи. Стремлініе до яснои и виднои для каждого житїя выробило юрозумінніе мѣжъ нашими товарищами, сподѣльность та щиру сердечность. Дружинъ помочи потребуетъ Русинъ академікъ дуже часто. Самъ, ѹо далека бѣзъ роднѣ має упримнати въ величнѣйшѣй. Ту тяжко приходить боротись нервъ съ матеріальною нуждою. Густо стражась бѣзъ великій перепони на дорозѣ свого розвою. Часто даются ему въ знаки нашїя пріякія невлагодини. Можна легко ворозуміти, ѹо въ такѣй борбѣ за найсильнѣйшій одиницї гігуїн, найтвердѣшій характеры доміновъ, найширійшій душъ піакіїн. Длятого при виннѣхъ витошненіяхъ товарищту ширыихъ та спольно злученыхъ членовъ — конечно потрѣбне. Оно застушиТЬ свому членови родину, оно має подати ему наукову и матеріальну помочь. Но не легко стоять и нашему товарищту выконати великихъ та обовязкіи. А передъ всімъ самыи средоточь матеріальнихъ не легко добуты, а незначна вкладка, ѹо винноситъ 2 зл. рѣчи, ѹо великою бѣдою може покрыти найважнѣйшій потребы товарищту. Тому сені тымъ большинствомъ жалѣть приходить намъ піднести, ѹо Выс. Соймъ краевыи отмовивъ свого року звичайно подмоги на выдавництва и на позиціи для потребуючихъ членовъ. Мене сені несподѣянно нездача нашего прошена мусіло роздати наше товарищту, хотя бѣзъ якого неподдержане въ само ѹо себе, не менше число позиціи та безноворотныхъ запомоги, якъ се бувало въ попередніхъ лѣтахъ. Въ товарищту утримуєши богата читальня и добірна бібліотека, и се суть средоточья для досяженія цѣли товарищту, для духовнаго розвою его членовъ. Єсть такожъ намѣреніе винайти съ новыми рокомъ отновѣднѣйше помѣщеніе для товарищту, бо показалоо, ѹо теперішній локалъ не вистає, якъ для числа нашихъ членовъ, такъ и для товарищского житїя львовскіхъ Русинъ академікъвъ. Въ мишувшомъ роцѣ підносено ѹо въ іншій користь для молодежи и загалу винесена и змѣни потребнѣ въ устрою товарищту, але церевеніе ихъ въ житїе припаде будущому Выдѣлови. До винесенія въ наше товарищту не потребуемо заохочувати нашихъ давніхъ членовъ, старшихъ академікъвъ. Хто живъ мѣжъ нами, кто познавъ значніе товарищту, сей не отклонитись бѣзъ нового запису, не отклонитись бѣзъ дальнішого належанія до братской громады. Се "на-

биранія русской земли..."*)

Читаючи сей истинно фантастичнаго вывѣдъ праходится просто здигнути плечами. О "руской ерѣ" або "ерѣ Трояна" нѣ въ Словѣ о полку Игоревѣ, нѣ въ іншомъ якъ памятнику рускому, и възгалъ въ іншомъ чужостороннѣмъ памятнику рускому, и възгалъ въ іншомъ чужостороннѣмъ памятнику рускому — якъ се згадує въ якості землї...

Читаючи сей истинно фантастичнаго вывѣдъ праходится просто здигнути плечами. О "руской ерѣ" або "ерѣ Трояна" нѣ въ Словѣ о полку Игоревѣ, нѣ въ іншомъ якъ памятнику рускому, и възгалъ въ іншомъ чужостороннѣмъ памятнику рускому, и възгалъ въ іншомъ чужостороннѣмъ памятнику рускому — якъ се згадує въ якості землї...

Читаючи сей истинно фантастичнаго вывѣдъ праходится просто здигнути плечами. О "руской ерѣ" або "ерѣ Трояна" нѣ въ Словѣ о полку Игоревѣ, нѣ въ іншомъ якъ памятнику рускому, и възгалъ въ іншомъ чужостороннѣмъ памятнику рускому, и възгалъ въ іншомъ чужостороннѣмъ памятнику рускому — якъ се згадує въ якості землї...

Читаючи сей истинно фантастичнаго вывѣдъ праходится просто здигнути плечами. О "руской ерѣ" або "ерѣ Трояна" нѣ въ Словѣ о полку Игоревѣ, нѣ въ іншомъ якъ памятнику рускому, и възгалъ въ іншомъ чужостороннѣмъ памятнику рускому, и възгалъ въ іншомъ чужостороннѣмъ памятнику рускому — якъ се згадує въ якості землї...

цей прасѣ россійской; вѣдь добачають вѣдь о тѣмѣ першу вѣсть о усуненію князя болгарскаго, що щасливѣ житѣ царя и складають у стопѣ его довоѣ цара до томъ прасы, котра подобно якъ лижено дѣло се не дотыкає интересовъ Нѣмеччини, не значать нѣчего супротивъ сего факту; вѣдь политицѣ, якъ и всіи, треба часами работи и добру мѣну при злобѣ забавѣ, коли не будоша вѣтъ силъ се не допустити. Певши, що то дуже неприятно, що не можна було спинити ходу рѣчей вѣ Софії; але нѣмецкой политицѣ не можна работи нѣмкіхъ закидати, бо политика рахується можливостю; историчнаго розвою и силы дѣйствійнихъ относина не можна однакожъ на довшій часъ іпакже повздержати, якъ лишь сплю. Одно есть лишь певнѣмъ, — и школа тратити на то слово — що Россія має нынѣ до овоєї розподільності супротивъ Нѣмеччини для переведенія своїхъ пляній на балканській півдѣстровѣ кромѣ своїхъ власномъ величезномъ силы воєнной ще и воєнну силу Франції; чи Австрія хотѣла бы запускати вѣ таку вѣйну и чи она готова до неї, о сїй найважнѣйшой справѣ публика нѣчого не знає; то можуть знати лишь тѣ, що вѣдуть політику. Певнѣмъ есть дальше, що овѣй вояжувала Нѣмеччину нечуваній жертвами, а хочь бы и щасливо випала, то вѣтворила бы на вояхъ смертельного ворога, такъ, що отъ того часу мусѣла бы ще и отъ того вѣчно стеречися. Чи однакожъ коли теперъ не прїде до вѣйни, треба буде си колись скорше чи позійтіше все таки весті, то інше пытаніе; може бути, и вѣбѣмъ слухаю есть можливимъ, хочь правда, що не певнѣмъ, що дѣло для Нѣмеччини есть далеко користнѣйшомъ. Може однакожъ бути, що вѣйну буде можна зовсімъ оминути вѣ той спосібъ, що межи величезними державами, котрихъ головно обходяться справа, настане якоє мирне порозуміннѣ, а що нѣмецка політика вѣ тѣмъ дѣлъ іпрацює, о тѣмъ не можна и сумніватися. На вѣйкий случай есть небезпечностъ, виходача зъ того, що балканській півдѣстровѣ прїде підъ власть Россії, далеко менше для Нѣмеччини, якъ то, щоби она середь теперѣшніхъ обставинъ мусѣла рѣвночасно вести вѣйну съ Россією и Францією. За будучу судьбу Европы не буде могла лишь сама Нѣмеччина отвѣтити. Щоби вѣтворити на будучу бѣть Европы небезпечностъ, грозячу бѣть оторони Россії, не може жертвувати Нѣмеччина, коли друга більшої держави сидить такою або виглядає лиши хвилѣ, щоби напасті на ню зъ боку. Коли держави не можуть на толькоже згодитися, щоби забезпечити Нѣмеччину зъ заду, то она мусить погодити небезпечностъ свободний хѣдъ; сила єї не сягає такъ далеко, щоби ту небезпечностъ повздержати. Що така настала ситуація, не есть виною нѣмецкої політики; есть то конечный наслѣдокъ давнѣйшихъ подїй, а вѣ першої линії побѣда Нѣмеччини надъ Францією, котра зробила себѣ край готовимъ союзникомъ Россії. Розумѣєся, що тымъ не має бути оказано, щоби, коли стануть безпосереднїми и конечнїми интересами Нѣмеччини на порядку днівній, она не подобимилася на вѣйкий случай и не перевела борбы. Коли треба боронити чести и независимості більшої, тогдѣ устає все и мусить замовити всікъ обавы. Иша рѣчъ, коли розходитося о то, чи потреба взятись за оружіе зъ причини якоїсь загальнїї власти, або задля якоїго більше або менше отдаленого небезпечностї, котре грозить Европѣ. Тогдѣ есть обовязкомъ управи державної руководитиа остерожнou розвагою всіхъ обставинъ и лиши тогдѣ братися до скрайностi, коли есть до того достаточно причинъ, зъ коїхъ можна вносити на щасливѣ переведеніе борбы, хочь бы и на такий случай, що тымъ по-разнілось-бы національну любовь власну. Чи удастся сюю жертвою, принесеною Россії, не допустити до вѣйни або отложить єї на часъ для Нѣмеччини користнѣйшої, се покаже будучиць. Съ сюю політикою стає кн. Бисмаркъ до отвѣтальности передъ исторію и більше хоче єї підойти. — Програму подамо вѣ слідуючою числов. Коломыя 17 вересня 1886. — За комітетъ вѣчевий: М. Елоус, предсѣдатель.

— Цѣкавій погодокъ. „Dziennik Polski“ подає вѣ добре поінформованого жереля, що президентъ вишого краевого суду у Львовѣ, бр. Шенкъ, подався вѣ до даміса вѣденьскій „Tagblatt“ знову и „Politik“ довоносить, що маршалокъ краевый, д-р Зыблакевичъ, має уступити зъ свою посаду и буде іменованый президентомъ вишого краевого суду у Львовѣ.

— Рада мѣста Тернополя уконотитуovalась уже д. 2 с. м. выбравши д-ра Леона Кузьмінського бурмистромъ, а д-ра Раймунда Шміда его за ступникомъ. Для 9. с. м. привогулено до вѣбору секретаря (тымчасово п. Бойцівського), господаря (проф. Барбіньського) и 4-охъ секцій: скарбовій, будівничої, поліційної и духовно-шкільно-правничої. При сїй нагодѣ велася дуже оживлена дискусія, вѣ котрой дѣвчи промавляли вѣдний проф. Ол. Барбіньського по рускій. Огь не-памятніхъ часобъ першої разъ загоміло вѣ сали раднїй мѣста Тернополя руске слово, хочь и передъ тымъ засѣдали вѣ Радѣ рускій мѣщане и люде зъ інтелигенції рускими. Рада зовсімъ поважно вислухала рускій промову и симъ залишила, що визволилась що давнѣйшого шовинизму польського. Крѣмъ проф. Барбіньського зъ Русії вѣтвить до Рады на 36 раднїхъ проф. Загайкевичъ и два мѣщане: Андрій Сатурскій и Василь Чумакъ. Патій раднїй Русланъ Тома Кардуба умеръ ще вѣ маю, а на єго мѣсце увѣтвивши жіль, такъ що жіль мають 19 голосівъ.

— Рада мѣста Коломыї выбрала на послѣдній засѣданію п. Теофіла Грушевського, професора гімназії вѣ Коломыї, директоромъ тамошній школы вѣдлововъ.

— Іменованія и перенесенія. Ногарями іменованія: Іоанъ Равкій для Бірчи, Мих. Фельнеръ для Медынчича, Стан. Матковській для Щирца и Володиславъ Зельонка для Стани; перенесеній постар: Кароль Бергартъ зъ Щирца до Теребовлі, Мих. Бачинській зъ Медицінъ до Калуша и Волод. Завадовскій зъ Бірчи до Гулатини.

— Рускій театръ вѣ Тернополі. Вѣ суботу (11. с. м.) виставлено комічну оперу „Робертъ и Берtrandъ“ або „Дна злодѣй“. Штука сама вѣже перестарѣла та до того ще нема, вѣ нѣй якоїхъ ідей. Вѣтвайдъ пісні звичайно кажутъ, що до театру Адеса забавати, посміяті, однакожъ наша оцінка не повинна забувати, що можна и треба лу-чить діло ощутити. Сміяючись, дивлячись на виставу комедії Гоголя и т. н., але се не пусты сміхъ, що має свою вагу, отже такій комедії повинні мати мѣсце на нашій сцені, а не пусты фарсы. Игра була добра. П. Гриневецькій, парожъ вѣ Надвірнї; П. Іоанъ

вичъ бувъ лішній вѣ ролі Роберта, якъ була вѣ роляхъ ліричніхъ. Рівно-жъ і п. Плошевській виставлено принадлежно зъ ролі банкера Імельмана. Інші ролі були отображенія бездоганы.

Вѣ неділю за-для несподіваної недуги п-ї Осиповичевої виставлено замѣсть „Гальшки зъ Острога“ мельодраму Д. Млаки „Бідна Марта“. Публичній збігалися доволі численно, надіючи побачити „Гальшку“, а осо винно була указкою для Дирекції и нашого комітету театрального, що толькожъ добрыми и новими творами можна запитересувати и численно згромадити публікі. Можна отже толькожъ жалувати, що черезъ вѣдъ пані Попелевою та заскочившу несподівано недугу п-ї Осиповичевої Дирекція буде вѣ вельми труднѣмъ положенію, щоби отвітити згаданимъ вимогамъ. Именно „Бідна Марта“ належить до такихъ обігранихъ творовъ, хочь и могла-бы ще якоїсь часъ держатися на сценѣ опівами и танцами та свою ідею, однакожъ лише вѣ справленіемъ видъ. Вже давнѣйшими літами вказували мы вѣ вправодаванію театральному вѣ „Дѣлъ“ на то, що сцена I, представляючи піанітику вѣ коршмѣ, мусить бути змодифікована, бо се неможливо, щоби священик входити середъ піаніків, державъ вѣ коршмѣ моральну проповѣдь та слухавъ ще наомішкої діака, сїдячаго беззременно за столомъ разомъ съ іншими піаніками. Ролю сю мѣгъ бути обніти старшій братъ або який читальникъ, що дѣлать-бы тутъ вѣ порученія священика. Такъ само потрібуети переробленія конецъ мельодрами, вѣ котрому можна-бы зовсімъ пропустити процесію ѿ священикомъ на сценѣ (вѣ сегорічно виставѣ о столько щасливѣйшо виставену, що оя процесія вже не відіває „Миръ вами братя“), а застутити сцену ѿ читальни, де могла-бы отвітити примѣрна забаза вѣ проти-венності до сцени I. Дѣлъ вѣ коршмѣ. Тутъ могли би мы дінатися зъ вільшими священиками и проповѣтами на перемінну села. — Хочь ролі були об-садженії вѣ значнїй части новими силами, игра була отповідна. Именно малі мы нагоду вѣ панії Вишневської (Марта) позвати надійну силу для ролі ліричніхъ. Игра п-ї В. була зовсімъ неправна, співні партії випали ѿ виняткової пісні вѣ II. дѣлъ добре, хочь голосъ трохи за слабий, вимова вое чюга и поправна. П. Стефуракъ бувъ знаменитимъ дакомъ, а хочь бѣдавъ сюю ролю зовсімъ реально, не впадавъ вѣ карикатурніт. П. Плошевській не бувъ такъ добрымъ боднаремъ, якъ колись вѣ той ролі п. П. Підкоцкій. Тутъ рад-бѣ мы були бачати п. Гриневецкого. П. Стетинській отдавъ ролю Проці Заруби ѿ повнимъ зрозуміннѣмъ. За те пані Людкеви-чева вѣ ролі баби-піячки грѣшила надмірною карикатурнотою. Вже-жъ вѣ налогова піячка не буде такою вѣ присутності панъ-отця, якою мы бачили панію Л. Наконецъ ѿ празніннѣмъ поднєсти мусимо гарно виставену коломыїку, вѣ котрой особливо визначились п-ї Гулевачи и Підляшецкій. Замѣтимо лише, що на п. Гулевача некоротко випливають громкіи оплески партії и се заохочує єго до еволюції похожихъ більше на продукції акробатичній, якъ на рускій народній танець. Треба вое танції, щобъ танець за-державъ свою типову цѣху.

Вѣ второкъ виставлено на дохѣдь добре за-служеного нашої сцени артиста Ст. Стефурака діавідомъ уже образецъ Кайзера „Фальшвінни бандитъ“, тожъ вѣ сала була майже зовсімъ повна. Вѣвбръ сего твору дастося вірозданію повною подаными причинами. Знаменита гра п. Гриневецкого (Мартинъ Скала) и п. Стефурака (учитель Азбука) будали живий интересъ мимо перестарѣлості вже штуки. Інші ролі були такожъ добре отображенія. Можна надіятьсь, що сельска публіка стане ѡтъ теперъ численнѣйшо вѣтвід-вать наша театръ.

— Вѣ Тейсаровѣ, деканата Стрйского, отвітити вѣ дніхъ 2, 3 вѣ 4 л. жовтня о. р. рускій місія духовна. Матроцій ординарій уділивъ місія архієрейського благословенія и власти роз-рѣшити грѣхъ.

— Для більшъ ученичесь рускими школами им. Мар-кіяна Шашкевича зложили на вѣтлю у о. Г. Майковського вѣ Гвоздці Вл. оо. Крушельницкій, С. Борачокъ, Войнаровскій и Ів. Майковській 5 ар. 30 кр., и Союзъ Борачокъ 50 кр.; разомъ 5 ар. и 80 кр. Зі той щедръ даръ для більшої молодості наїміть пріймуть великодушній дателъ щиро сердечесь Спаси Бога!

— Холера на Угорщинѣ. Мимо того, що будапештеській фізикатъ оголосивъ вѣ своихъ спровоз-даніяхъ, що вѣ Пештѣ появилася лише т. зв. холера постгія, то вже єсть повною рѣчею, що побѣдъ тон панує тамъ такожъ и холера азбіока, котре знову сконстатували проф. Шайтгаверъ, сотрудникъ д-ра Рокитанскаго и проф. Бабешъ, котрый разомъ съ Кохомъ отуди вѣвѣтъ у Пастера егого методу. Огь 12 с. м. ажъ до 16 с. м. зан-дужало вѣ Будапештѣ 39 обобъ а вѣ тыхъ по-меже 15. Вѣ поспільніхъ дніхъ холера трохи облабла. Такъ само появилася холера такожъ и вѣтъ Рабѣ надъ Дунайемъ и вѣтъ той причини заказало тамошній старосто армарокъ, котрый тань припадає на 20 с. м. У Вѣдни наставъ вѣ наспільніхъ вѣтей вѣ Угорщинѣ великій перепо-хідъ вѣ комуна мѣста поробила вже волкі приго-товленія на олучай вѣтку холери; 73 літ-карпъ зголосивши вѣдо до служби санітарної на олучай холери. Для отво-бінення хорькіхъ на холеру назначену велику фабрику Сченіго, котру вѣтто вѣтъ цѣли закупило, вѣтъ того вѣтъ найменено що колько підраднѣйшихъ готелівъ.

— Рускій театръ вѣ Тернополі. Вѣ суботу (11. с. м.) виставлено комічну оперу „Робертъ и Берtrandъ“ або „Дна злодѣй“. Штука сама вѣже перестарѣла та до того ще нема, вѣ нѣй якоїхъ ідей. Вѣтвайдъ пісні звичайно кажутъ, що до театру Адеса забавати, посміяті, однакожъ наша оцінка не повинна забувати, що можна и треба лу-чить діло ощутити. Сміяючись, дивлячись на виставу комедії Гоголя и т. н., але се не пусты сміхъ, що має свою вагу, отже такій комедії повинні мати мѣсце на нашій сцені, а не пусты фарсы. Игра була добра. П. Гриневецькій, парожъ вѣ Надвірнї; П. Іоанъ

вичъ бувъ лішній вѣ ролі Роберта, якъ була вѣ роляхъ ліричніхъ. Рівно-жъ і п. Плошевській виставлено принадлежно зъ ролі банкера Імельмана. Інші ролі були отображенія бездоганы.

Вѣ неділю за-для несподіваної недуги п-ї Осиповичевої виставлено замѣсть „Гальшки зъ Острога“ мельодраму Д. Млаки „Бідна Марта“. Публичній збігалися доволі численно, надіючи побачити „Гальшку“, а осо винно була указкою для Дирекції и нашого комітету театрального, що толькожъ добрыми и новими творами можна запитересувати и численно згромадити публікі. Можна отже толькожъ жалувати, що черезъ вѣдъ пані Попелевою та заскочившу несподівано недугу п-ї Осиповичевої Дирекція буде вѣ вельми труднѣмъ положенію, щоби отвітити згаданимъ вимогамъ. Именно „Бідна Марта“ належить до такихъ обігранихъ творовъ, хочь и могла-бы ще якоїсь часъ держатися на сценѣ опівами и танцами та свою ідею, однакожъ лише вѣ справленіемъ видъ. Вже давнѣйшими літами вказували мы вѣ вправодаванію театральному вѣ „Дѣлъ“ на то, що сцена I, представляючи піанітику вѣ коршмѣ, мусить бути змодифікована, бо се неможливо, щоби священик входити середъ піаніків, державъ вѣ коршмѣ моральну проповѣдь та слухавъ ще наомішкої діака, сїдячаго беззременно за столомъ разомъ съ іншими піаніками. Ролю сю мѣгъ бути обніти старшій братъ або який читальникъ, що дѣлать-бы тутъ вѣ порученія священика. Такъ само потрібуети переробленія конецъ мельодрами, вѣ котрому можна-бы зовсімъ пропустити процесію ѿ священикомъ на сценѣ (вѣ сегорічно виставѣ о столько щасливѣйшо виставену, що оя процесія вже не відіває „Миръ вами братя“), а застутити сцену ѿ читальни, де могла-бы отвітити примѣрна забаза вѣ проти-венності до сцени I. Дѣлъ вѣ коршмѣ. Тутъ могли би мы дінатися зъ вільшими священиками и проповѣтами на перемінну села. — Хочь ролі були об-садженії вѣ значнїй части новими силами, игра була отповідна. Именно малі мы нагоду вѣ панії Вишневської (Марта) позвати надійну силу для ролі ліричніхъ. Игра п-ї В. була зовсімъ неправна, співні партії випали ѿ виняткової пісні вѣ II. дѣлъ добре, хочь голосъ трохи за слабий, вимова вое чюга и поправна. П. Стефурака бувъ знаменитимъ дакомъ, а хочь бѣдавъ сюю ролю зовсімъ реально, не впадавъ вѣ карикатурніт. П. Плошевській не бувъ такъ добрымъ боднаремъ, якъ колись вѣ той ролі п. П. Підкоцкій. Тутъ рад-бѣ мы були бачати п. Гриневецкого. П. Стетинській отдавъ ролю Проці Заруби ѿ повнимъ зрозуміннѣмъ. За те пані Людкеви-чева вѣ ролі баби-піячки грѣшила надмірною карикатурнотою. Вже-жъ вѣ налогова п

